

[Knud Thomsen.]

og deres resultater, sådan at vi kan foretage en vurdering af denne side af det påståede grundlag for lovforslaget.

Den anden antagelse, det andet grundlag for lovforslagets nødvendighed, skulle så være, at befolkningen ikke er tilstrækkelig prisbevidst. En meget stor del af de vareområder, der her kan være tale om, administreres købsmæssigt af danske husmødre, og det er i og for sig på ingen måde mit indtryk, at danske husmødre eller den danske befolkning i sin helhed ikke fra naturens side skulle være prisbevidst og have en sund interesse i at få en god kvalitet til en lav pris. På den anden side kan der jo altid foreligge en risiko for, at et i øvrigt sundt instinkt kan ødelægges eller nedbrydes af demoraliserende omgivelser. Når man ser de prisstigninger, der er sket i de senere år, og som ikke skyldes forhold, der er tilgået os udefra, men udelukkende forhold, der har deres bund i den førte økonomiske politik, ville det måske ikke være uforståeligt, om der opstod et vist letsind i retning af at sige: køb hellere i dag, inden varerne stiger om en måned eller to, altså om man til en vis grad opgiver ævred.

Det bedste middel til at ændre en sådan indstilling i befolkningen, hvis den da er ved at indfinde sig, ville unægtelig være at bringe en sådan ligevægt i den økonomiske politik, at vi kunne bevare et stabilt prisniveau, men det er jo ikke det middel, der anvises med det lovforslag, der her foreligger. De midler, lovforslaget anviser, er undersøgelser af pris- og avanceforholdene og som undersøgelsernes følgesvende pris- og avancement og bemyndigelser til maksimalpriser og maksimalavancer.

Fra vort partis side må vi tage klar afstand fra enhver bemyndigelse til at etablere prisstop, maksimalpriser og maksimalavancer, og jeg vil stille det spørgsmål, om et prisstop, så længe en undersøgelse foregår, i og for sig ikke er inderlig overflødig. Prisstop, maksimalpriser og maksimalavancer er midler, der både kan og sikkert også bør tages i brug, når økonomiske ulykker kommer til os udefra, uden at vi er i stand til at afværge dem, men det er ikke midler, der skal bruges over for erhvervslivet under normale forhold.

Vor sympati for bestemmelserne bliver

ikke større, når de er forsynet med den tidsbegrænsning, der hedder 3 henholdsvis 6 måneder ad gangen. Jeg spørger, om dette ikke er en nyskabelse i en bemyndigelses omfang. Jeg har hørt om en sådan tidsbegrænsning i en helt anden lovgivning i et fjernt herfra liggende land under helt andre forhold, men jeg mener også her i landet at have hørt kritik af en sådan tidsfaktor i forbindelse med administrative beføjelser. Hvis man ønsker vort partis medvirken til denne lovgivning, må hele dette afsnit nødvendigvis udgå.

Under de herskende inflatoriske forhold vil man måske hævde, at prisundersøgelser med påfølgende offentliggørelse kunne være et middel til at fremme befolkningens prisbevidsthed. Jeg kan hertil sige, at hvis vor sympati skal opnås i denne henseende, må det være nødvendigt, at vi under udvalgsarbejdet forsøger at fastslå, at der skal være en rimelig årsag til, at en prisundersøgelse i det hele taget finder sted, således at der ikke kommer for mange undersøgelser på løst grundlag, som bl. a. alene ved deres hyppighed kan tjene til at mistænkeliggøre den private detailhandlerstand. Bl. a. må brugsforeningerne også med, og der må på en eller anden måde tilvejebringes sikkerhed for, at undersøgelserne foregår efter objektive kriterier. Det er mig usikkert, om resultatet af en undersøgelse efter lovforslagets ordlyd skal offentliggøres. Derimod er det jo sikkert, at de pågældende organisationer eller enkelte virksomheder får lejlighed til at udtale sig om undersøgelseens resultat. Jeg mener, at monopoltilsynet stundom har bragt pågældende branchers eller enkeltvirksomheders udtalelser sammen med offentliggørelserne, og jeg mener, at skal noget sådant finde sted, må de pågældende have krav på at få deres mening offentliggjort samtidig med udtalelsen fra monopoltilsynet.

Ligesom den ærede ordfører for venstre har jeg sympati for den bestemmelse, der nu påtænkes indført for annoncer vedrørende afbetalingshandelen, således at køberne informeres både om den månedlige rate og om den pris, der kan opnås, hvis man betaler kontant. Jeg anser ligesom den ærede ordfører for venstre dette for at være en opsparingsfremmende foranstaltning, som kan være af nogen værdi; men